

Statsrådets förordning

om finansiering av föreningar och stiftelser inom social- och hälsovården

I enlighet med statsrådets beslut föreskrivs med stöd av 8 § i statsunderstödslagen (688/2001) och 3 § 3 mom., 4 § 2 mom., 6 § 5 mom. och 7 § 2 mom. i lagen om finansiering av föreningar och stiftelser inom social- och hälsovården (284/2023):

1 kap.

Närmare bestämmelser om statsunderstöd

1 §

Slag av understöd

Understöd kan beviljas som allmänt understöd, investeringsunderstöd eller projektunderstöd.

2 §

Verksamhet som understöds

Understöd kan beviljas för ett brett spektrum av verksamheter som främjar social välfärd och hälsa med särskilt beaktande av allmännyttigheten i verksamheten, det samhälleliga behovet och det disponibla anslaget.

Understöd kan inte utan särskilda skäl beviljas för finansiering av uppgifter som staten, kommunen eller välfärdsområdet ansvarar för, om inte dessa åtgärder har ett direkt samband med försöks- och utvecklingsarbete eller införandet av nya verksamhetsmodeller.

3 §

Särskilda förutsättningar för beviljande av understöd

Utöver vad som föreskrivs i 7 § i statsunderstödslagen är särskilda förutsättningar för beviljande av understöd att

1) beviljande av understöd ska anses vara behövligt med beaktande av sökandens egna medel, de disponibla medlen i sammanslutningar eller stiftelser som sökanden har bestämmande inflytande i eller som sökanden ekonomiskt eller verksamhetsmässigt har en fast anknytning till samt avkastningen från den verksamhet för vilken understöd söks,

2) beviljande av understöd ska anses vara behövligt med beaktande av arten och resultatet av sökandens övriga verksamhet,

3) det vid ansökan om understöd har lämnats en tillräcklig utredning om verksamhetsplanen eller den tekniska planen samt om understödmottagarens förutsättningar att finansiera självriskandelen och dessutom driftskostnaderna för den egendom som understöds med investeringsunderstöd, och

4) understödet riktas till de understödshelheter som fastställts för understödsverksamheten.

4 §

Understödet belopp

Understödet får täcka det fulla beloppet av de totalkostnader som föranleds av den verksamhet eller det projekt som utgör föremål för statsunderstödet, om ingen annan finansiering finns att tillgå.

Av det godtagbara beloppet av de totalkostnader som föranleds av verksamhet som omfattas av riktat allmänt understöd eller projektunderstöd kan högst 90 procent täckas med understöd, när sökandens nettoförmögenhet utifrån det senaste stadgeenligt fastställda bokslutet för en regelbunden räkenskapsperiod är större än den summa som motsvarar understödssökandens utgifter för sex månader.

I fråga om lokalprojekt, ombyggnad av lokaler eller anskaffning av andra anläggningstillgångar kan understödet täcka högst 70 procent av utgifterna för årliga reparationer och underhåll av och förnödenhetsinköp för räddningsfartyg och räddningsstationer samt de godkända kostnaderna för anskaffningar till räddningsfartygen.

Vid anskaffning av stödbostäder kan högst 50 procent av det befintliga fastighetsbeståndet för grupper med särskilda behov och långtidsbostadslösa täckas med understöd.

Det maximala beloppet understöd som beviljas för ombyggnad av bostadshyreshus som ägs av understödssökanden kan vara högst 35 procent av de totalkostnader som godkänts för understöd för ombyggnadsprojektet.

Med avvikelse från det som föreskrivs i 2, 3, 4 och 5 mom. kan understödets belopp av särskilda skäl vara högre än den nivå som anges här.

5 §

Ansökan om statsunderstöd

Understöd ska sökas före utgången av september året före det år då understödet beviljas. Understöd för ett nytt understödsobjekt ska dock sökas före utgången av maj året före det år då understödet beviljas.

Om understöd utöver den årliga understödsutdelning som avses i 1 mom. söks för särskilda ändamål, ska understöd sökas senast den tidpunkt som meddelats av social- och hälsovårdsministeriet.

En ansökan som inkommit senare än de i 1 och 2 mom. avsedda tidsfristerna kan tas upp till behandling endast av särskilt vägande skäl.

Investerings- eller projektunderstöd som periodiseras över flera år kan sökas på en gång med iakttagande av de tidsfrister som avses i 1 mom.

6 §

Understödsbeslut

Av ett beslut genom vilket understöd beviljas ska utöver vad som föreskrivs i 11 § i statsunderstödslagen vid behov framgå en plan över understöden för de följande åren. Planen är inte bindande.

Ett bindande beslut om investerings- och projektunderstöd som beviljas för flera år med ett och samma ansökningsförfarande kan i fråga om kommande år fattas inom ramen för den redan fastställda budgeten och de anslag som ingår i den.

7 §

Utbetalning av understöd

Allmänna understöd betalas kvartalsvis i fyra lika stora poster, om det inte är motiverat att i enskilda fall avvika från detta på grund av väsentliga variationer i tidpunkten för kostnaderna eller verksamheten eller till följd av förändringar i verksamheten.

Investerings- eller projektunderstöd betalas enligt tidpunkten för kostnaderna och arbetena i så stora poster som det anses vara behövt för att täcka de godtagbara kostnaderna enligt understödsbeslutet. Ett villkor för utbetalning av investeringsunderstöd som beviljats för anskaffning, uppförande eller ombyggnad av fast egendom, en byggnad eller en lägenhet i en byggnad är dessutom att understödmottagaren har lämnat en byggnads- eller anskaffningsplan och en redogörelse för projektets totalfinansiering. Understöd för planeringskostnaderna kan betalas ut tidigare.

Om ett riktat allmänt understöd, investeringsunderstöd eller projektunderstöd som har beviljats till sitt belopp väsentligt avviker från det understöd som har sökts, kan Social- och hälsoorganisationernas understödscentral begära en preciserad verksamhetsplan eller budget innan understödet betalas ut.

8 §

Användning av understöd

Om understödet har beviljats för anskaffning, uppförande eller ombyggnad av fast egendom, en byggnad eller en lägenhet i en byggnad, får egendomen från och med det användningsår som anges i understödsbeslutet inte på ett bestående sätt användas för något annat ändamål än det som bestäms i understödsbeslutet och ägande- eller besittningsrätten till egendomen inte överlåtas till någon annan förrän 20 år förflutit.

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 1 mom. kan den som får investeringsunderstöd låta någon annan ordna den verksamhet eller en del av den verksamhet som bedrivs i lokaler som är föremål för understöd, om verksamheten överensstämmer med ändamålet med understödet.

Social- och hälsoorganisationernas understödscentral kan på ansökan av den som får investeringsunderstöd godkänna att lokaler som är föremål för understöd tillfälligt hyrs ut för högst ett år för verksamhet med något annat användningsändamål än vad understödet beviljats för.

9 §

Godtagbara kostnader

Som godtagbara kostnader betraktas nödvändiga och skäliga kostnader som föranleds av den verksamhet eller det projekt som anges i understödsbeslutet.

Från de godtagbara kostnaderna avdras de övriga offentliga understöd som har beviljats för samma ändamål. Om understödets andel av de godtagbara kostnaderna finns angiven i understödsbeslutet, kan understödet tillsammans med andra offentliga understöd vara högst så stort som den angivna understödsdelen, om inte något annat framgår av understödsbeslutet.

Avskrivningar och kalkylmässiga poster som inte baserar sig på kostnader eller förluster som redan har uppstått är inte godtagbara kostnader. Låneamorteringar och andra än i 13 § avsedda finansieringskostnader är inte heller godtagbara kostnader, om inte något annat framgår av understödsbeslutet.

10 §

Allmänt understöd

Allmänt understöd får användas till kostnader som föränleds av den understödda verksamheten och till utgifter för anskaffning av sådana lösa anläggningstillgångar som hänför sig till den understödda verksamheten.

Allmänt understöd får inte användas till sådana utgifter för anskaffning av lösa anläggningstillgångar som föränleds av inrättande, utvidgning, omorganisering eller ombyggnad av en verksamhetsenhet.

Som en godtagbar kostnad för försäljning av förnödenheter och publikationer, uthyrning av lokaler och utbildningsverksamhet eller någon annan därmed jämförbar verksamhet beaktas endast underskott i verksamheten.

Riktat allmänt understöd får användas endast till kostnader för den verksamhet som understöds, minskade med avkastningen från verksamheten.

11 §

Investeringsunderstöd och projektunderstöd

Investeringsunderstöd eller projektunderstöd får användas endast till kostnader för den investering eller det projekt som understöds, minskade med avkastningen från projektet.

När investeringsunderstöd beviljas för anläggningsutgifter är godtagbara kostnader utgifter för anskaffning, byggande och ombyggnad som gäller anläggningstillgångar, räntekostnader och andra finansieringskostnader under byggtiden minskade med motsvarande ränte- och finansieringsintäkter samt sådana utgifter för anskaffning av lösa anläggningstillgångar som hänför sig till anläggandet.

12 §

Understöd som beviljas för en delfinansieringsandel

Om understödmottagaren får eller ansöker om finansiering ur olika finansieringskällor för samma verksamhet, kan understöd beviljas för att täcka en delfinansieringsandel. Understöd för en delfinansieringsandel kan beviljas antingen som projektunderstöd eller riktat allmänt understöd.

Av en ansökan om understöd för en delfinansieringsandel ska det framgå av vilken myndighet den övriga finansieringen fås eller söks och vilken den planerade tidsplanen är för de andra finansieringsbesluten.

13 §

Understöd som förmedlas vidare

Understöd kan beviljas en understödmottagare för att förmedlas vidare till en annan allmännyttig förening eller stiftelse med rättsförmåga för verksamhet i enlighet med ändamålet med understödet för att främja social välfärd och hälsa.

Understöd som förmedlas vidare kan beviljas som riktat allmänt understöd, investeringsunderstöd eller projektunderstöd.

14 §

Val av kunder

Om det i ett understödsbeslut förutsätts att de kunder som deltar i verksamheten ska väljas på basis av ansökan, ska understödmottagaren

1) vid valet av kunder beakta faktorer som visar behovet av service eller stöd eller inkomsterna för kunden och en person som lever med kunden i ett gemensamt hushåll i äktenskap eller under äktenskapsliknande förhållanden, jämlikhet mellan sökandena samt tidigare deltagande i motsvarande understödd verksamhet,

2) informera om ansökningsförfarandet och urvalskriterierna i så stor utsträckning som möjligt med beaktande av det understödsbelopp som står till förfogande,

3) ordna uppföljningen och statistikföringen i fråga om valet av kunder så att det utan svårighet går att övervaka att villkoren för användningen av understödet följs, och

4) förvara handlingarna som gäller valet av kunder, såsom närmare kriterier som hänför sig till valet, ansökningar, beslut och statistik, i tio år från det att tiden för användningen av understödet löpt ut.

15 §

Tiden för användning av understöd

Som godtagbara kostnader för varje år beaktas de kostnader som enligt 3 kap. 3 § 1 mom. 6 punkten i bokföringslagen (1336/1997) ska antecknas i bokslutet för räkenskapsperioden i fråga.

Allmänt understöd får användas till kostnader eller utgifter som uppstår under det år understödet beviljas och det därpå följande kalenderåret, om det inte av understödsbeslutet framgår att understödet också får användas till kostnader eller utgifter eller underskott som uppstått före det år understödet beviljades.

Investeringsunderstöd och projektunderstöd får användas till kostnader och utgifter som uppstår under det år då understödet enligt understödsbeslutet ska användas och det därpå följande kalenderåret. Understödet får användas till kostnader eller utgifter som uppstått före det år understödet ska användas, om kostnaderna eller utgifterna har förorsakats av det projekt som avses i understödsbeslutet.

Av särskilda skäl kan det i understödsbeslutet bestämmas att tiden för användning av understödet är längre än vad som föreskrivs i 2 och 3 mom.

Rätten att få utbetalning av ett beviljat understöd förfaller, om understödmottagaren inte har lämnat en för utbetalningen av understödet behövlig godtagbar utredning

1) före utgången av det kalenderår som följer på det år då understödet använts,

2) inom den särskilda tidsfristen enligt 4 mom., eller

3) inom den förlängda användningstid som beviljats på understödmottagarens ansökan.

På användningen av understöd som överförs från tidigare år tillämpas villkoren och begränsningarna i det senaste understödsbeslutet. Beslut om de villkor och begränsningar som ska tillämpas på understöd som inte använts fattas i samband med att ett nytt understöd beviljas.

16 §

Bokföring

Understödmottagaren ska ordna bokföringen så att det är möjligt att tillförlitligt kontrollera hur understödet används.

Bokföringsmaterialet samt verifikationer som hänför sig till användningen av understödet ska bevaras i tio år från det att tiden för användningen av understöder löpt ut.

17 §

Redovisning av användningen av understöd

Understödmottagaren ska för varje kalenderår, före utgången av maj året efter det år då understödet använts, lämna en redovisning av användningen av understödet. Till redovisningen ska fogas korrekta och tillräckliga uppgifter med avseende på övervakningen av användningen av understödet och bedömningen av konsekvenserna. Dessutom ska understödmottagaren på begäran lämna Social- och hälsoorganisationernas understödscentral en redogörelse för resultatet av användningen av understödet.

Om understödmottagaren enligt 6 kap. 1 § i bokföringslagen ska upprätta ett koncernbokslut, ska detta fogas till redogörelsen.

Om understöd under räkenskapsperioden har använts till ett belopp av minst 300 000 euro till ett enskilt understödsobjekt, ska understödmottagaren dessutom lämna revisorns rapport om användningen av understöden under räkenskapsperioden, om inget annat följer av understödsbeslutet.

I revisorns rapport ska det redogöras för

- 1) att bokföringen har ordnats enligt investering, projekt och funktion,
- 2) att arbetstidshanteringen är systematiskt organiserad,
- 3) att intäkterna och kostnaderna för de investeringar, projekt och funktioner som angetts i årsredovisningen motsvarar understödmottagarens bokföring,
- 4) att de lönekostnader som bokförts för investeringarna, projekten och funktionerna motsvarar arbetsavtalen, samt för pensions- och lönebikostnadernas andel av lönekostnaderna,
- 5) att sådana andra kostnader än löne- och lokalkostnader som bokförts för investeringarna, projekten och funktionerna uppkommit enligt prestationsprincipen under tiden för användningen av understödet samt att kostnaderna har godkänts,
- 6) att de allmänna kostnaderna för investeringarna, projekten och funktionerna är korrekta, och
- 7) att lagstiftningen om offentlig upphandling iakttas vid genomförande av investeringarna, projekten och funktionerna.

18 §

Betalningsarrangemang vid understöd som återkrävs

Ett understöd som återkrävs och den ränta som beräknats på det ska återbetalas senast på den förfalldag som statsbidragsmyndigheten bestämmer.

Social- och hälsoorganisationernas understödscentral kan på understödmottagarens ansökan godkänna ett betalningsarrangemang för det understöd som återkrävs.

Vid betalningsarrangemang ska den andel av understödet som återkrävs och den ränta som beräknats på den återbetalas inom två år från det att beslutet vunnit laga kraft.

2 kap.

Delegationen för social- och hälsoorganisationernas understödsärenden

19 §

Delegationens sammansättning

Delegationen ska ha en ordförande, en vice ordförande samt högst 12 andra medlemmar med personliga suppleanter.

Medlemmarna i delegationen ska vara personer som representerar sektorn social välfärd och hälsa och som föreslagits av föreningar eller stiftelser inom sektorn.

Om delegationens ordförande eller vice ordförande eller en annan medlem eller suppleant i delegationen avgår under mandatperioden, ska social- och hälsovårdsministeriet utse en ny person i den avgåendes ställe för den återstående mandattiden.

20 §

Bedömnings- och understödssektionens sammansättning

Bedömnings- och understödssektionen ska ha en ordförande, en vice ordförande samt högst fem andra medlemmar med personliga suppleanter.

Bedömnings- och understödssektionens medlemmar får inte stå i anställningsförhållande eller på något annat sätt vara anknutna till dem som ansöker om understöd.

Om bedömnings- och understödssektionens ordförande eller vice ordförande eller en annan medlem eller suppleant i sektionen avgår under mandatperioden, ska social- och hälsovårdsministeriet utse en ny person i den avgåendes ställe för den återstående mandattiden.

21 §

Organisering av verksamheten

Delegationen och dess sektion kan höra sakkunniga. Social- och hälsovårdsministeriet utser en eller flera sekreterare för delegationen och bedömnings- och understödssektionen.

22 §

Arvoden och ersättningar

Till bedömnings- och understödssektionens ordförande, vice ordförande, medlemmar, suppleanter, sakkunniga och sekreterare kan ett mötesarvode betalas.

I fråga om ersättning för resekostnader tillämpas statens tjänste- och arbetskollektivavtal om ersättning för resekostnader.

3 kap.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

23 §

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2024.

24 §

Övergångsbestämmelser

I fråga om användning, övervakning av användningen, återbetalning och återkrav av understöd som har beviljats före ikraftträdandet av denna förordning samt ändringsökande som avser understödet iakttas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna förordning samt villkoren i understödsbeslutet.

På understöd som beviljats före ikraftträdandet av denna förordning tillämpas dock 18 § 3 mom.

Helsingfors den 2023

Minister

Föredragande